

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/broszury-edukacyjne-i-d/165692,Goral-znaczy-Polak-z-ducha-i-krwi-Dodatek-prasowy-PDF.html>
26.04.2024, 06:46

Góral, znaczy Polak z ducha i krwi. Dodatek prasowy [PDF]

Wydawnictwo Oddziału IPN w Krakowie w związku z 80. rocznicą rozbicia Konfederacji Tatrzańskiej

W numerze

- **Filip Musiał, *Wiele dróg - jeden cel***

Przegrana kampania z września 1939 r. była dla Polaków początkiem wieloletniej walki o niepodległość. Walki zakończonej dopiero w 1989 r., wraz z upadkiem komunistycznego reżimu.

- **Wojciech Szatkowski, *Goralenvolk - trudna historia***

W latach 1943-1944 widać stopniowe zamieranie „akcji góralskiej”, a tragicznym jej finałem było powieszenie Wacława Krzeptowskiego na Krzeptówkach 20 stycznia 1945 r. przez partyzantów AK.

- **Dawid Golik, *Wacuś, bedzies wisioł***

Do końca wojny zginęli z rąk żołnierzy patroli likwidacyjnych AK m.in. Tadeusz Kęsek ze Szczawnicy, Jakub Hurkała z Krościenka nad Dunajcem, Ludwik Michałczak z Tylmanowej, Maria Siuty-Szwab z Witowa oraz sam Wacław Krzeptowski.

- **Maciej Korcuć, *Polskość przeciw hańbie***

„Przemyślał hań całom robotę, jako się będziemy Krzeptowskiemu prociwić, bo tak ostać ni może! Tako

hańba...” – tak o Augustynie Suskim, przywódcy Konfederacji Tatrzańskiej, pisała Jadwiga Apostoł-Staniszevska. On sam pisał: „Nie ma żadnej siły, która by zmieniła istotną rzeczywistość, a która mówi każdym swym szczegółem, każdym uderzeniem serca, tonem muzyki, linią ornamentu, każdym ciosem w budowlach – o Polsce i polskości, o odwiecznych zaczynach polskości w duszy górala, Podhala i Tatrach. Nie jest to zasługa ani bohaterstwo, że Podhale i górale to Polska i Polacy, jest to fakt, którego nie zmieni jakiś tam Wacek czy arcyhitler”.

- **Rafał Opulski, *Oblicze ideowe i działalność propagandowa Konfederacji Tatrzańskiej***

Mimo wprowadzonego przez Niemców terroru, już od pierwszych dni okupacji rozwijała się pod Tatrami działalność podziemia niepodległościowego.

- **Stanisław Apostoł, *Konfederackie filary – Jadwiga Apostoł i Tadeusz Popek***

Założycielami Konfederacji Tatrzańskiej, obok naczelnika Augustyna Suskiego, byli także Jadwiga Apostoł i Tadeusz Popek. Ich historia była nie mniej dramatyczna niż losy twórcy góralskiej konspiracji.

- **Arkadiusz Stefaniak-Guzik, *Bo siłą naszą mocarny duch***

Augustyn Suski: „W pierwszym rządzie pragniemy nadać znowu świętą i niewzruszoną powagę owej bezwzględnej, a przyćmionej nieco przez »krzeptowszczyznę« prawdzie, że słowo »góral« znaczy to samo, co »Polak z ducha i krwi«”.

PLIKI DO POBRANIA

[80. rocznica rozbitcia Konfederacji Tatrzańskiej \(pdf, 7.36 MB\) 03.06.2022 10:00](#)